

KAPITOLA PRVNÍ

2016

Ten e-mail mi přistál ve schránce jako nevybuchlá bomba: *Maria Westonová tě žádá o přátelství na Facebooku.*

Na okamžik jsem vypustila tu zmínku o Facebooku a viděla jen to, že Maria Westonová se chce přátelit. Instinktivně jsem zabouchla laptop. Měla jsem pocit, jako by mi někdo vrazil do krku houbu nasáklou vodou, která mi tam bobtná a ucpává mi hrdlo, takže musím lapat po dechu. Snažila jsem se dýchat zhluboka, ovládnout se. Třeba jsem se spletla. Musela jsem se splést, protože tohle přece není možné. Pomalu jsem otevřela víko počítače. S roztřesenýma rukama jsem se vrátila do e-mailové schránky, ale tentokrát už jsem prostě nemohla popírat očividnou skutečnost. Maria Westonová chce moje přátelství.

Až do téhle chvíle to byl naprosto obyčejný den. Henry byl u Sama, takže jsem se vrhla do práce a chtěla až do večera dělat na plánech pro klienta, který si přál všechno od stěn přes koberce až po pohovky v různých odstínech béžové a šedohnědé, ale zároveň nechtěl, aby dům vypadal nudně. Když jsem si všimla toho e-mailu, byla jsem vděčná za vyrušení. Doufala jsem, že to bude něco osobního, ne nějaká reklamní nabídka.

Ted' bych ale byla za marketingový spam vděčná. Toužila jsem se vrátit k té poklidné jednotvárné práci, již jsem se věnovala před pár minutami. Tohle musí být nějaký špatný vtip, ne? Jenže čím vtip? Komu by to mohlo připadat legrační? Kdo by vůbec mohl vědět, jak na mě tohle zapůsobí?

Samozřejmě se tomu dalo snadno uniknout. Stačilo smazat mail, přihlásit se na Facebook a odmítnout přátelství bez toho, abych se dívala na stránku žadatele. Něco ve mně vřískalo, ať to hned udělám, ať s tím tady a teď skončuju. Ale jiná moje část – tichá, pohřbená hodně hluboko – chtěla vidět, vědět. Chtěla pochopit.

A tak jsem to udělala. Zaklikla jsem „Přijmout přátelství“ a šla rovnou na její stránku. Na profil Marie Westonové. Měla tam starou fotku z předdigitálních dob, očividně naskenovanou. Maria v zeleném saku školní uniformy, dlouhé hnědé vlasy vlající ve větru, nepatrný úsměv ve tváři. Hledala jsem další informace, ale bylo jich tam pomálu. Neměla tam žádné viditelné přátele a žádné jiné fotografie kromě té jedné profilové.

Maria na mě lhostejně zírala z mého monitoru. Její chladný zrak jsem už na sobě necítila pětadvacet let. Už čtvrt století jsem nebyla tou, kterou její oči posuzovaly, ne nepříjemně, ale zkoumavě, jako by ve vás viděly víc, než jste si přáli, aby svět věděl. Napadlo mě, jestli jí došlo, co jsem jí udělala.

V pozadí za Marií vykukovaly červené cihly školní budovy, důvěrně známé a zároveň cizí. Jako by ta stavba patřila do vzpomínek někoho jiného, ne mých. Zvláštní, jak člověk stráví pět let chozením na jedno a totéž místo, a když tahle životní etapa skončí, už tam nikdy nejde. Skoro jako by to místo přestalo existovat.

Zjistila jsem, že se na Marii nedokážu dívat dlouho. Moje oči putovaly po kuchyni, jako by se chtěly zachytit něčeho všedního, odpočinout si od téhle matoucí nové skutečnosti. Vstala jsem a uvařila si kávu, čerpala jsem útěchu z rituálu vložení lesklé hladké kapsle do přístroje, lehkého stisknutí tlačítka bříškem prstu jako obvykle, ohřátí mléka v napěňovači.

Seděla jsem tam mezi všemi výdobytky svého středostavovského života ženy v (téměř) středním věku. Kuchyňské přístroje. Na elegantní lednici fotka Henryho a mě na naší první samostatné dovolené loni v létě, selfičko od bazénu: naše pokožka prosohlená a prohřátá sluncem, stín kolem Henryho rtů v místech, kam se mu přilepil prach na lepkavé zbytky každodenní zmrzliny.

Za francouzskými okny už se moje zahrádka oděla do vybledlých odstínů pozdního podzimu, dlažební kameny byly kluzké po nedávném mrznoucím dešti. V otlučených květináčích zbyly hnědé pozůstatky mých letních pokusů o vypěstování vlastní bylinky a tmavnoucí odpolední nebe získalo kalný odstín břidlicové tabule. Oknem jsem viděla jeden z věžáků, které tu a tam čněly nad viktoriánskými řadovými domy rozdělenými na jednotlivé byty, jako byl ten můj, typickými pro tuhle část jihovýchodního Londýna. Ten pokoj, ten domov, ten život jsem buchovala tak obezřetně. Malou rodinu, která měla jen dva členy. Kdyby jeden z nás odpadl, už by žádná rodina neexistovala. Jak málo by stačilo ke zničení toho všeho? K tomu, podtrhnout základy a dívat se, jak se moje dílo řítí k zemi? Možná ještě míň, než jsem si myslela. Třeba jen lehké štouchnutí zezadu, tak nepatrné, že bych ho ani necítila.

Kuchyně se stěnami v tlumeném odstínu holubí šedi a pulty ze světlého dřeva byla až nepřijemně vytopená. Když si kávoval

bzučel svou obvyklou písničku, na půl ucha jsem poslouchala zprávy v rádiu, které mi tu hlaholilo celé dny: sportovní vítězství, změny ve složení vlády, patnáctiletá dívka, která se zabila, když bývalý přítel vystavil na internetu její nahé fotky. Při tom pomýšlení jsem sebou trhla, soucit s tou nebožačkou se ve mně mísil se zahanbenou vděčností za to, že když jsem já byla v jejím věku, žádné fotoaparáty v mobilech neexistovaly. Přešla jsem k francouzskému oknu a jedno otevřela, protože jsem potřebovala čerstvý vzduch, jenže ledový závan větru ho vzápětí zase přibouchl.

Káva byla hotová a já neměla na vybranou, musela jsem se zase posadit k počítači, kde na mě čekala Maria, vytrvale, s neproniknutelným výrazem. Přiměla jsem se zadívat do jejích očí, marně jsem pátrala po náznaku něčeho, co se jí mělo stát. Pokusila jsem se vnímat tu fotku jako běžný recipient: normální školáčka, stará fotka, na niž se léta prášilo na matčině prádelníku, každý týden pečlivě otíraná prachovkou. Jenže to nefungovalo. Nemohla jsem ji tak vidět, když jsem znala její osud.

Maria Westonová chce být moje přítelkyně. V tom byl možná problém celou dobu: Maria se mnou chtěla kamarádit, a já ji zklamala. Celou dospělost zůstávala na okraji mého vědomí, i když jsem ji dokázala držet mimo, proměnit ji v rozmazaný stín v koutku svého oka, ale nikdy ne úplně mimo.

Maria Westonová chce být moje přítelkyně.

Jenže Maria Westonová je víc než pětadvacet let mrtvá.

KAPITOLA DRUHÁ

1989

Byla jsem vzhůru celou noc, snažila se nějak zpracovat to, co se stalo, co jsem udělala. Oči jsem měla zarudlé a brněly mě únavou, ale neodvažovala jsem se jít spát. Kdybych usnula a pak se probudila, získala bych jednu blaženou strašlivou vteřinu nevědomosti – a pak by to na mě znovu dolehlo s drtivou silou, nekonečně znásobenou tou jedinou vteřinou zapomnění.

Myslela jsem na to, kdy jsem naposledy viděla úsvit. Asi tehdy u Sophie. Tentokrát byl zamračenější, pochmurnější. Celou noc padal vytrvalý letní déšť, větev blízkého stromu neúnavně ťukala do okenní tabulky. Nebděla jsem jen kvůli stimulačním drogám, i když jsem dál cítila, jak mi zbytečně proudí žilami. Čtyři hodiny jsem seděla na podlaze a sledovala, jak moje ložnice přechází z temnoty do šedavého polosvětla. Obklopovaly mě pozůstatky mých důkladných příprav na večer, který se ještě před dvanácti hodinami svůdně klenul přede mnou, s jásavým příslibem přijetí a uznání. Na posteli byly poházené troje šaty, ke každým stál před vysokým zrcadlem jiný pár bot. Moje oči ulpívaly na skvrně na koberci v místě, kam předtím Sophie rozsypala nový bronzový pudr a já se ho pokusila neobratně setřít papírovým ubrouskem namočeným ve sklenici zatuchlé vody.

Šaty, které jsem měla na sobě, ležely zmuchlané na hromádce vedle – místo nich jsem si natáhla starou mikinu a legíny. Pod očima jsem měla temné šmouhy, rty suché. Zbytky rtěnky uvízly v prasklínkách a krvácely z nich do pokožky kolem rtů.

Seděla jsem tak dlouho na podlaze, protože jsem se nemohla hýbat. Čekala bych, že mi srdce bude pádit, ale ve skutečnosti ho ocelová pěst svírala tak silně, až mě překvapovalo, že ještě vůbec tluče. Všechno zpomalilo do pohřebního tempa. Když jsem pohnula rukou, abych si odhrnula vlasy za uši nebo sebrala něco z podlahy, jakkoli rychle jsem to mínila udělat. Můj mozek se snažil dát tomu všemu smysl, moje úvahy se vlekly hlemýžďím tempem posledními dvěma měsíci, snažily se přijít na to, jak k tomu všemu mohlo dojít.

Tehdy před dvěma měsíci to všechno začalo, když k nám přišla nová holka. O přestávce jsem poslouchala Sophii, jak se baví s Claire Barnesovou a Joanne Kirbyovou. Sama jsem toho moc nenamluvila. Všechny jsme seděly na lavičce na odvrácené straně hřiště. Ty tři měly sukně tolikrát ohrnuté v pase, až to vypadalo, že ani žádné nemají. Z druhé strany hřiště sledoval Sophii Matt Lewis, a skoro jako bych viděla, co si myslí. Byl to první den v roce, kdy jste ve vzduchu mohli cítit závan jara. Já seděla na konci lavičky, užívala si hřejivé paprsky slunce na obličejí a doufala, že se ode mě nečeká žádný příspěvek k hovoru. Obloha měla úžasné modrou barvu a Sophie a ty druhé dvě skoro zářily, jejich neskutečně lesklé vlasy se třpytily na slunci, stejně jako hladká zlatá pokožka. Samozřejmě věděly, jak působí, tak hloupé zase nebyly.

Sophie si opravovala řasenku a vykládala o schůzce s klukem, se kterým se seznámila na oslavě šestnáctých narozenin Claire Barnesové. Já samozřejmě zvaná nebyla. Claire a Joanne mě to-

lerovaly jako přívazek jen proto, že jsem kamarádila se Sophií. A někdy mi připadalo, že i tohle přátelství mi prokluzuje mezi prsty.

„Prostě jsme se líbali a tak, a pak – no, víte, co nejtrapnějšího se klukovi může stát? Tak to se stalo.“

Claire a Joanne vypískly.

„Panebože!“ zaječela Claire. „To je trapas! Pamatujete, jak jsem si na Johnnyho večírku začala s Markem? Šli jsme na louku, lehli jsme si, já šla na to pusou, ale nic moc se nedělo... tak zvednu hlavu, a víte co? On spal!“

Sophie a Joanne se rozchechtaly a já se usmála, abych dala najevo, že rozumím vtipu. Věděla jsem, co je to „jít na to pusou“, i když podrobnosti mi ještě zůstávaly utajené. Snažila jsem se představit si, že to někomu dělám, někomu, koho mám vážně ráda, ale nešlo to. Neměla jsem tušení, jak to funguje, co přesně děláte – rty, jazykem... Zachvěla jsem se.

Claire se naklonila k těm dvěma, jako by je chtěla podarovat nějakou svou moudrostí.

„U vás je to něco jinýho, pořád je to novinka, ale mě už sex trochu nudí. A Dan nic jinýho dělat nechce. Víte, že bych kolikrát šla radši do města nebo do kina, nebo někam?“

Sophie a Joanne se začaly předhánět v souhlasu. Je to legrační. Sophie je vždycky tak klidná, ovládá se, ale když je s Claire, vidím její zranitelná místa, pukliny ve fasádě. Nedávno mě s sebou začaly brát po škole do města. Všechny jsme šly v hloučku, ale když jsme se dostaly k pěšině podél řeky, která byla moc úzká, než abychom po ní šly jinak než ve dvojicích, cítila jsem, jak se Sophie i Joanne nenápadně postrkují, aby mohly být s Claire, a ne se mnou.